

MESTSKÁ ČASŤ BRATISLAVA-RAČA

Materiál na rokovanie Komisie finančnej a majetkovej MZ MČ Bratislava-Rača dňa 22.01.2024

Návrh

Všeobecne záväzného nariadenia mestskej časti Bratislava-Rača č. 6/2024, ktorým sa mení Všeobecné záväzné nariadenie mestskej časti Bratislava-Rača č. 3/2020 z 31. marca 2020 o poskytovaní finančného príspevku na zabezpečenie stravovania dôchodcov v znení všeobecne záväzného nariadenia č. 5/2023 z 28. marca 2023

Predkladateľ:

Mgr. Hana Štetinová
starosta

Spracovateľ:

Mgr. Hana Štetinová
vedúca oddelenia pre sociálne veci

Ing. Peter Semanco
prednosta

1. Návrh stanovisko

Komisia finančná a majetková MZ MČ Bratislava-Rača **odporúča** MZ MČ Bratislava-Rača **schváliť** návrh Všeobecne záväzného nariadenia mestskej časti Bratislava-Rača č. 6/2024, ktorým sa mení Všeobecné záväzné nariadenie mestskej časti Bratislava-Rača č. 3/2020 z 31. marca 2020 o poskytovaní finančného príspevku na zabezpečenie stravovania dôchodcov v predloženom znení.

január 2024

2. Dôvodová správa

V priebehu roka 2023 sa udiali početné zmeny v oblasti dôchodkových dávok, predkladaný materiál reflektuje tieto skutočnosti.

Od 1. novembra 2022 sa zaviedol nový druh dôchodkovej dávky – rodičovský dôchodok. Nárok na túto dávku mohol vzniknúť najskôr od 1. januára 2023. Pri spracovaní agendy žiadateľov o príspevok na stravovanie bolo zistené, že novo zavedenú dôchodkovú dávku „rodičovský príspevok“ neuvádza Rozhodnutie sociálnej poisťovne, nie je teda možné obdržať doklad o jej výške, z toho dôvodu predkladaný materiál vymenúva taxatívne druhy dôchodkových dávok, ktorých výška sa sleduje ako podklad na uplatnenie príspevku. Rodičovský dôchodok je teda vyňatý z dôchodkových dávok, ktorých výška sa sleduje pri implementácii tohto nariadenia. Považujeme preto za dôležité, aby boli taxatívne vymenované druhy dôchodkových dávok, ktorých výška sa na účely tohto nariadenia sleduje, t. j. starobný dôchodok, prípadne aj vdovský alebo vdovecký dôchodok, alebo invalidný dôchodok.

Rovnako ako pri predchádzajúcej právnej úprave považujeme zároveň za dôležité, aby opatrenia samosprávy reflektovali sociálnu a finančnú situáciu najzraniteľnejších skupín obyvateľstva. K týmto skupinám občanov samozrejme zaraďujeme aj starobných dôchodcov a invalidných dôchodcov, ak im miera ich zdravotného znevýhodnenia neumožňuje podieľať sa na pracovnom trhu. Predkladaná úprava výšky príspevkov na stravovanie má prispieť k znižovaniu rizík sociálneho vylúčenia a k rozvoju sociálnej kohézie.

Starobným a invalidným dôchodcom, ktorí si požiadajú o príspevok na stravovanie, bol poskytovaný príspevok na stravovanie seniorov podľa doteraz platného VZN č. 3/2020 o poskytovaní finančného príspevku na zabezpečenie stravovania dôchodcov v úplnom znení. Posledná úprava predmetného VZN bola realizovaná v marci 2023. Sumy starobného dôchodku sa však v roku 2023 zvyšovali dvakrát – k 1.1.2023 o 11,8 % a k 1.7.2023 o ďalších 10,6 %. Od 1. januára 2024 sa dôchodky valorizovali o ďalších 3,6 %.

Za najvhodnejší prístup k problematike možno z pohľadu sociálnej práce považovať zvýšenú ochranu najzraniteľnejších skupín občanov, t. j. občanov, ktorých príjem je nižší ako dvojnásobok životného minima, čo predstavovalo pre prvú polovicu roka 2023 hranicu 469 € a pre prvú polovicu roka 2024 je to 538 €. Hranicu príjmovej chudoby pre jednoosobovú domácnosť vykazovalo Slovensko za rok 2022 vo výške 424 €, pre rok 2023 sa hranica príjmovej chudoby priblížila k výške 490 €. V skupine seniorského obyvateľstva považujeme za mimoriadne zraniteľných starobných dôchodcov a invalidných dôchodcov osamelých, bezdetných, s početnými zdravotnými problémami obmedzujúcimi ich sebaobslužné schopnosti.

Analýzy vychádzajúce z údajov Štatistik Európskej únie o príjmoch a životných podmienkach uvádzajú, že dochádza k zväčšovaniu objemu domácností v riziku chudoby. Podľa ich údajov sa však nezvyšuje podiel týchto domácností v seniorskej zložke obyvateľstva, naopak, ide predovšetkým o rodiny s osamelým rodičom a rodiny s tromi a viac deťmi. Je teda zrejmé, že opakovaná valorizácia dôchodkov sleduje nárast cien. Nehľadiac na to, problém chudoby v domácnostiach dôchodcov s najnižšími príjmami sa prehľbuje. Z tohto dôvodu touto právnou úpravou sledujeme vytvorenie opatrení na udržanie životnej úrovne tejto najzraniteľnejšej zložky seniorského obyvateľstva.

Súčasne sa pre seniorov pod hranicou 1,5, a v osobitých prípadoch 1,7 násobku životného minima môže na prekonanie náhlej krízy uplatniť od 1.1.2024 oddelenie pre sociálne veci mestskej časti Bratislava-Rača nový koncept sociálnej pomoci podľa VZN č. 10/2023 o poskytovaní sociálnej pomoci obyvateľom mestskej časti Bratislava-Rača.

Predkladané opatrenie nemá ambíciu suplovať očakávané opatrenia zo strany štátu vo vzťahu k nízkopríjmovým domácnostiam, kde by malo ísť najmä o vytváranie projektových výziev na rôzne občanmi očakávané opatrenia, ako napr. „zastropovanie“ cien energií zraniteľného obyvateľstva a pod.. Opatrenie je snahou po uplatnení zásady subsidiarity, ktorá má byť hlavnou zásadou naprieč jednotlivým úrovňami verejnej správy, kde má samospráva nezastupiteľné miesto. Je prejavom participácie na opatreniach, ktoré majú sanovať časť domácností, ktoré by pri ich neuplatnení boli vo zvýšenom riziku.

Pre lepšiu názornosť prikladáme tabuľku s porovnaním hodnôt výšky dôchodku:

Kategórie výšky finančného príspevku na zabezpečenie spoločného stravovania dôchodcov

kategória	výška dôchodku 2023	ŽM x	výška príspevku 2023	Úhrada klienta	výška dôchodku 2024	ŽM x	výška príspevku 2024	rozpísaná	Úhrada klienta
kategória 1	do 352 €	1,5	2,20 €	1,20 €	do 403 €	1,5	3,40 €	2,20€ + 1,20 €	1,20 €
kategória 2	do 469 €	2	1,20 €	2,20 €	do 538 €	2,0	1,80 €	1,20 € + 0,60 €	2,80 €
kategória 3	do 586 €	2,5	0,90 €	2,50 €	do 592 €	2,2	0,90 €	0,90 €	3,70 €
kategória 4	do 630 €	3	0,60 €	2,80 €	do 672 €	2,5	0,60 €	0,60 €	4,00 €
kategória 5	nad 630 €		bez príspevku		nad 672 €		bez príspevku	bez príspevku	4,60 €

3. Materiál

N Á V R H

V š e o b e c n e z á v ä z n é n a r i a d e n i e mestskej časti Bratislava-Rača č. 6/2024

Z

ktorým sa mení Všeobecné záväzné nariadenie mestskej časti Bratislava-Rača č. 3/2020 z 31. marca 2020 o poskytovaní finančného príspevku na zabezpečenie stravovania dôchodcov v znení všeobecne záväzného nariadenia č. 5/2023 z 28. marca 2023

Miestne zastupiteľstvo mestskej časti Bratislava-Rača podľa § 15 ods. 2 písm. a) zákona č. 377/1990 Zb. o hlavnom meste Slovenskej republiky Bratislave v znení neskorších predpisov, § 6 ods. 1 zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov a čl. 18 ods. 4 písm. a) Štatútu hlavného mesta Slovenskej republiky Bratislavy v znení neskorších dodatkov sa uznieslo na vydaní tohto všeobecne záväzného nariadenia:

Článok 1 Zmena nariadenia

Všeobecne záväzné nariadenie mestskej časti Bratislava-Rača č. 3/2020 z 31. marca 2020 o poskytovaní finančného príspevku na zabezpečenie stravovania dôchodcov v znení všeobecne záväzného nariadenia č. 5/2023 z 28. marca 2023 (ďalej len „nariadenie“) sa mení nasledovne:

1. Čl. 3 odsek 1) písm. b) znie:
„b) je poberateľom starobného dôchodku alebo invalidného dôchodku,“
2. V Čl. 5 sa dopĺňa nový odsek 6), ktorý znie:
„6) Pri posudzovaní výšky dôchodkovej dávky sa započítava okrem starobného dôchodku aj vdovský dôchodok alebo vdovecký dôchodok.“
3. Príloha č. 1 znie:

“Príloha č. 1 k nariadeniu č. 3/2020

**Kategórie výšky finančného príspevku na Kategórie výšky finančného príspevku na
zabezpečenie spoločného stravovania dôchodcov**

kategória	výška dôchodku	výška príspevku
kategória 1	do 403 eur	3,40 eur

kategória 2	do 538 eur	1,80 eur
kategória 3	do 592 eur	0,90 eur
kategória 4	do 672 eur	0,60 eur
kategória 5	nad 672 eur	bez príspevku“

Článok 2 **Záverečné ustanovenia**

- (1) Účinnosťou tohto nariadenia sa mení Všeobecne záväzné nariadenie mestskej časti Bratislava-Rača č. 3/2020 z 31. marca 2020 o poskytovaní finančného príspevku na zabezpečenie stravovania dôchodcov v znení všeobecne záväzného nariadenia č. 5/2023 z 28. marca 2023.
- (2) Toto nariadenie bolo schválené uznesením Miestneho zastupiteľstva mestskej časti Bratislava-Rača č. UZN dňa
- (3) Toto nariadenie nadobúda účinnosť 1. marca 2024.

Mgr. Michal Drotován
starosta